

СПАЙДЪР РОБИНСЪН ОГЛЕДАЛЦЕ/ЕЦЛАДЕЛГО* ОТ СТЕНАТА

Превод от английски: Светлана Комогорова, 2000

chitanka.info

ОГЛЕДАЛЦЕ/ЕЦЛАДЕЛГО* ОТ СТЕНАТА^[0]

Към него изпитвам смесени чувства. Разбира се, технически погледнато, той беше престъпник, но всъщност на мен никога не ми е пукало особено от такива работи. А пък неговата пиячка наистина беше една от най-добрите пиячки, които някога съм опитвал; а и по отношение на нея той се прояви доста щедро, което вече означава много, ако ще *на него самия* да не му е била толкова вкусна. Нещо повече. Той е единственият мой познат, способен на такова невероятно чудо — да смъкне петдесетина кила от снагата на Док Уебстър.

От друга страна пък, беше си тъкмо от ония, готови да се предадат доброволно на федералните власти, за да отърват кожата, което според мене е поразителен егоизъм. В последна сметка и той дойде на същия акъл като мен. И затова не се чувствам толкова зле, че помогнах на федералните да го сгащят. В края на краищата отърва се, нали така?

Сега ще ви разкажа как стана.

Обикновено ходя в Кръчмата на Калахан чак към седем вечерта, но тази сутрин моята пощенска кутия спаси живота на съседката и затова реших, че по пладне вече не е твърде рано за чашка-три.

Дорис загуби управление точно пред къщи. Колата ѝ се сурна надолу по стръмния наклон право към блатото — и точно тогава се надъни в пощенската кутия. Кутията и стълбът, на която бе побучена, разбира се, мигом отхвърчаха на стотина метра оттам, нацепени на трески, най-дребната от които тежеше към два килограма и половина, но успяха да задържат колата за онази милисекунда, нужна да се вдигне предното дясно колело и да се промени ъгълът на падане. И вместо да се преметне по наклона, колата пое надолу като котка, на

четири крака, пардон, колела. Както си гледах, тя връхлетя върху верандата ми и после просто... изчезна. Пропусна стръмния бряг на сантиметри, стовари се връз равното като същински Ивъл Нивъл^[1], та спирачките отидоха на кино, а после, двеста метра по-нататък, се заби в градината на Стенли Бът и спря — бронята и всички пролуки по нея бяха наблъскани с блатни треви, сено и лупини, сякаш в резултат на нещастен опит за камуфлаж. След това двамата с Дорис си поговорихме в моята кухня и заключихме, че ако колата се бе отклонила само няколко сантиметра по-наляво, щеше да пропусне пощенската кутия, да се запремята и да избухне горе-долу на четвъртия удар в земята, а едно занасяне няколко сантиметра по-надясно би я натресло в телефонния стълб — и с това щеше да се приключи всичко. Дорис имаше нужда да пийне нещо и някой да я закара у дома, ама аз не държа алкохол вкъщи (че защо ми е да пия сам?), пък и предната вечер ми се бе наложило да си оставя ключовете в кръчмата и колата си — на паркинга, така че я изпратих пеша и накарах мъжа ѝ да ѝ сипе едно. Аз му отказах питието и побързах да си тръгна, та да могат двамата да рухнат в прегръдките си и да се наридаят, докато имат остра нужда от това. Оставих се краката ми да ме отведат до Кръчмата на Калахан, докато умът ми размишляваше над крехкостта на тези торби плът, които мъкнем насам-натам върху себе си.

Когато се довлякох, Калахан и Еди Бързака тъкмо пристигаха и чак когато видях усилвателя, смесителя и тонколоните в каросерията, се сетих, че днес се пада филморската вечер край камината — вечерта, в която двамата с Еди свирим на редовните клиенти. Досега никога не се бях дънил, но нещо ни ми се свиреше, ни ми се пееше, та им го рекох и викам: „Какво ще правим?“ Калахан кимна и измъкна от жабката една плоска манерка, но Еди така или иначе започна да разтоварва апаратурата — май се канеше да вали. Докато двамата с Калахан споделяхме следобедната глътка, Еди дотътри до вратата големия „Фендър Басмастър“, нагласи го, отключи вратата, пак вдигна усилвателя, пристъпи две крачки навътре и го изтърва право върху краката си.

Странно, по-скоро бях озадачен, отколкото шашнат — бях убеден, че Еди изпищя частичка от секундата *преди*, а не след като усилвателят смаза пръстите му.

Той инстинктивно се опита да гушне и двете си ранени стъпала, но така не му остана върху какво да се крепи и внезапно се стовари долу, а от дънките му се вдигна прах. Но изобщо не си губи времето да става или дори да изпсува — почти веднага, щом се тресна о пода, той... ами... *тръгна* на обратно, без да използва ни ръце, ни крака. Хоризонтално левитиране, един вид, както прави Харпо, когато иска да сецне Граучо посред някой номер — стрелка се по сцената и прави разни мутри.^[2] Метна се на скорост обратно в камиона, главата му се тресна във фюзелажа и той продължи да седи известно време там с пребледняло лице, гушнал ранените си краченца.

Двамата с Калахан се спогледахме и едрият кръчмар сви рамене.
— Еди си е Еди — рече той и аз кимнах благоразумно.

Еди Бързака втренчи в нас мътен поглед, после очите му казаха „трак“ и дойдоха на фокус. Като се има предвид всичко станало, изразът на лицето му бе наистина забележителен: леко възмущение.

— Механичен орангутан — оплака се той, катурна се и изпъна крака.

Калахан въздъхна и кимна философски.

— Сигурно е осрал целия под с болтове — изръмжа той, нарами Еди и тръгна към вратата.

Аз стигнах пръв. И в зъбите си знам, че в тази кръчма може да се случи *какво ли не*, а предалата Богу дух пощенска кутия ми бе изгълтала всичкия наличен адреналин — но механичен орангутан досега не бях виждал.

Никак не бях подготвен за онова, което видях. Докато разчиствах входа, откъм мрака ме връхлетя висок демон с ясно изразени стърчащи рога. Тримата с Калахан и Еди се стоварихме на купчина. Аз бях най-отгоре, та това накара Еди отново да си поеме дъх. Той каза само една думичка, ама така я каза, че успя да утрепе три пеперудки и още някаква буболечка. Надигнахме се криво-ляво и Еди ни метна обвинителен поглед.

— Демон — поясних аз и се дръпнах от отворената врата.

— Демон маймун — кимна Калахан. — Вероятно търси Ричард Фариня, той честичко си пийваше тук.

Изтупа се и влезе вътре, куцукайки. Оредялата му рижа коса беше разчорлена, но инак дрехите му си бяха в ред. Усещах го, че иска да черпи едно тоя демон. Той се дръпна от входа, запали осветлението

и замря на място. Бях готов всичко да очаквам — поне така си мислех, но двете неща, които направи, наистина ме шашнаха.

Първото нещо беше, че избухна в смях — сиреч, мощна оръдейна канонада. Ако щорите не бяха затворени, убеден съм, че прахът щеше да се заизлива на талази от прозорците. „Ето как вероятно можеш да вбесиш един демон“ — премина смътна мисъл през ума ми, и тъкмо тогава той направи второто нещо. Бръкна в задния си джоб и извади гребен. После, като продължаваше да гледа право напред, си оправи пътя на косата. (Док Уебстър беше казал някога за пътя на Майк, че крайпътна растителност липсвала.)

После той се обърна към мен и Еди, като продължаваше да се смее, и ни махна да влезем.

— Всичко е наред, момчета — увери ни той. — Това е чисто и просто огледало.

Чисто и просто огледало?!

Във всеки друг бар по света думите „чисто и просто“ можеше и да са си на мястото — огледалата зад бара са нещо традиционно. Но Калахан следва собствените си ексцентрични традиции. Там, където в повечето барове има огледало, при него има гола стена, върху която от трийсет години насам се изписват ценни лафове, хитроумни надписи и премъдрости всякакви. Те варират от преднамерено хумористични („*Кльоцавите балерини нула номер ли носят?*“) до смъртно сериозни („*Споделената болка е по-малка; споделената радост е по-голяма*“); там са изписани и горе-долу всичките коронни лафове от Лафторниците. Калахан разправя, че повече насърчавал народната мъдрост, отколкото нарцисизма. Така че аз отказах да повярвам.

Пристъпих до вратата и надзърнах иззад него. Да, нямаше никакво съмнение — лампите светеха: отвъд бара вече се мъдреше огромно огледало, инсталирано по традиционния начин зад редиците от огнена вода и касата. Чак след като присвих очи и се вгледах в периферията на десетгалоновата си шапка, тя ми заприлича на рога — но вътрешното ми око сега много по-ясно прозря как Еди би могъл да обърка усилвател, върху който се мъдри собствената му физиономия, с орангутан робот. На част от мен страшно й се искаше да избухне в

смях, но по-голямата ми част бе твърде заета с това да се чувства сащисана.

Искам да кажа, в Кръчмата на Калахан може да се случи *какво ли не* — това си е така. Но за самата кръчма се предполага, че не подлежи на никакви промени, неизменна е — поне в собствените ми представи.

— Какво, по дяволите, прави тук *това*?! — хлъцнах.

Човек може да изживее целия си живот, без някой да му изтърси нещо подобно. Калахан примига и отговори незабавно:

— Ами, отразява си, предполагам.

Двамата с Еди, разбира се, за момент изгубихме дар слово, но дребничкият пианист успя да изрази мнение, един вид, а разпарчедосаният му образ зад бара направи същото.

Огледахме заедно чудесията. Тя се крепеше на четири скоби, които устояха на всичките ни опити да ги разтворим — Калахан огъна цели два лоста, но залудо. Надписите зад огледалото като че бяха останали невредими, доколкото можеше да се види, но така и не успяхме да го махнем. Нищичко не подсказваше кой може да го е турил там и защо.

— Сигурно нощес е станало — рече Калахан. — Казвам ви, че като си тръгнах, го нямаше.

Чудихме се, маяхме се, но дори и половинката „Туламорска роса“ не успя да пролее никаква светлина върху загадката. Но това наистина ни помогна да си убием по-голямата част от следобеда. Най-накрая Калахан погледна обратния часовник над вратата и заключи:

— Рано или късно някой майтапчия ще довтаса с бойна секира — предсказа той — и ще го откъртим с нея.

И той се захвана да отваря сандъците с чаши — тъкмо навреме. Редовните клиенти започнаха да прииждат, а чашите — да ваят в камината. Колкото по-изобретателна теория се предлагаше за появата на огледалото, толкова повече чаши кацаха там. Едва не заподозрях Калахан, че тайничко сам е уредил това нововъведение, защото то утрои средния му оборот и породил няколко страховити майтапа. На никого не му липсваше нито моята китара, нито пианото на Еди. А поради суматохата, предизвикана от огледалото, едва не пропуснах да забележа новака. Но надали бих могъл да го пропусна — поради самото огледало.

Аз забелязвах всяко непознато лице в Кръчмата на Калахан поне с периферно зрение. Този тип се появи и седна до Томи Янсен — през четири стола от мен. Чух го да казва на Калахан: „Доктор Уебстър ми каза да ви кажа, че той ме праща.“ Тогава веднага разбрах, че мястото му е *тука*. Погледнах го, но не забелязах по лицето му нито спешна нужда, нито болка и престанах да го мисля. В тази кръчма всичко става, когато му дойде времето.

И тъкмо понечих да се обърна отново към Макгонигъл Разреденото, за първи и единствен път в живота си реагирах три пъти по-бавно от нужното.

В огледалото столът до Томи беше празен.

По това време жлезите ми не само бяха излезли от строя, ами вече ни приемаха, ни предаваха. Не мога да твърдя, че това, че успях да запазя самообладание, е моя собствена заслуга. Но така гладко превърнах забавената реакция в тръсване на глава, че Разреденото ми предложи да ме свърже с чекръкчия, че и ме черпи един противосхватовратник. Когато Калахан ми го подаде, улових погледа на кръчмаря и му намигнах. Едната му вежда озадачено се привдигна и аз кимнах към огледалото, докато същевременно заливах Разреденото с обилен поток най-искрени благодарности. Без дори мускулче да трепне по лицето му, Калахан се обърна към огледалото, остана неподвижен за секунда и после отново се върна към задълженията си, не по-възмутим от когато и да било. Но щом отражението му незабележимо кимна на моето, забелязах го как измъкна две глави чесън изпод тезгяха и без никой да го види, ги постави до касата. „Само тоя дано не си поръча «Блъди Мери» сега“ — помислих си аз и се зачудих дали някоя цепеница не е изгоряла така, че да се е заострила откъм края.

По негласна договореност двамата с Майк не свалихме очи от непознатия цяла вечер. Не мязаше много на вампир според моите представи, бих го взел по-скоро за демократ. Беше среден на ръст и на тегло, почти без отличителни белези: ни дълги остри кучешки зъби, ни заострени уши — само малък келоиден белег на лявата буза. И все пак в него имаше нещо *криво*, което съвсем определено внушаваше усещането, че нещо не е както трябва. Беше сресан на път надясно като някой герой на Джак Кирби, но не беше заради това. Когато

забелязах къде си държи портфейла, реших, че съм схванал каква е работата: беше левак. От онези закоравели леваци, на които дори и саката им са скроени така, че вътрешният джоб да се пада отдясно — защото тъкмо оттам не след дълго той извади двестаграмово плоско шишенце и го подаде на Томи Янсен, като му каза нещо, което не чух.

Калахан се навъси и се юрна към непознатия като коцкари към плакат с гола мацка. Но преди да успее да стигне там, Томи успя да благодари на човека и да дръпне една глътка. Таман Калахан понечи да отвори уста, изведнъж Томи нададе чутовен вик и всички разговори секнаха.

— Уааааа! АААААХУУУ!

Всички се обърнаха. Единственият звук, който се чуваше, бе пращането на пламъците в камината. Лицето на Томи тънеше в екстаз. Непознатият се усмихна със странно крива усмивка и предложи шишето на най-близкия до него човек — Еди Бързака. Еди прехвърли поглед от непознатия през шишето към преобразения Томи и сръбна подозрително.

Току пред очите ми гъсталакът от бръчки по физиономията на дребния пианист започна да се заглажда, бразда по бразда. Лицето, което се разкри отдолу, бе човешко — нямаше никакво място за спор.

То се усмихна.

Макгонигъл Разреденото вече не можеше да се сдържи. Той награби една празна чаша, наведе се през мен и я протегна към непознатия, който се усмихна благосклонно и му наля два пръста кехлибарена течност. Разреденото я вдигна колебливо към ноздрите си, те трепнаха и той мигом метна течността в устата си.

Очите му се затвориха. От ушите му закапа ушна кал. Той изпищя. После изплезе език като езика на стар войнишки ботуш и се захвана да лиже дъното и стените на чашата. Калахан се прокашля.

Непознатият кимна и му подаде шишенцето.

Калахан го пое като жива граната и огледа Томи, Еди и Разреденото. И тримата продължаваха да стоят напълно парализирани и да се усмихват отнесено. Калахан сви рамене, отпи и отбеляза:

— Абе... на вкус е като четириока мононгахела.

Народът ахна.

Непознатият отново се усмихна.

— И аз тъкмо това си помислих, когато за първи път опитах нещо подобно.

— Откъде го намери? — попита възбудено Калахан.

— От магазина за алкохол.

— А какво е? — тросна се невярващо кръчмарят.

— „Кинг Конг“ — отвърна непознатият.

— „Кинг Конг“?! — възкликна Калахан.

— Какво е това нещо, Майк? — попитах аз. — Не го знам.

— Само веднъж съм го опитвал — отвърна Калахан. — Преди години. Дадох ми го някакви скитници, които лагеруваха в депото на Лонг Айленд. Една глътка от него ме убеди в крайна сметка да не ставам клошар. — Той погледна към шишето, което продължаваше да държи в ръце. — Точно обратното на това нещо тук.

— Уверявам ви — обади се непознатият, — че това е „Кинг Конг“. Купих го в обикновен магазин за алкохол, прелях го в шишето и го донесох право тук, недокоснат, както е излязъл от бутилката. Нищо не е било прибавяно или премахвано.

— Невъзможно — тросна се Калахан.

— Самата истина.

— Но това нещо е добро на вкус. Всъщност „добро“ е твърде слабо казано. Никога не съм опитвал истинска четириочка, но навремето един ми каза, че ако някога опитам, веднага ще я позная. А това нещо отговаря на описанието.

— *De gustibus non est disputandum* — забеляза непознатият. — Работата е там, че в колата имам пет литра от това нещо и ми се ще да ги продам.

— Колко? — запитаха в хор Томи, Еди Бързака и Разреденото, показвайки първи признаци на живот.

— О, не за пари — възрази им непознатият. — Всъщност... сигурно бих го разменил за пет литра от най-гадното ви уиски.

— Тъбъ?!

— Какъв е номерът? — попита Калахан.

— Няма номер. Даваш пет литра уиски най-долна проба, а аз ти давам пет литра от моя „Кинг Конг“. Съвсем същият е като този — добави той припряно. — Пробвай колкото си щеш. Ако си доволен, всички се прибираме щастливи у дома. Смятай ме за мазохист.

— Помага — призна си Калахан. — Добре, влачи пиенето.

Човекът се извини, упъти се към паркинга и цялата кръчма избухна в развълнувано дърдорене: „К’во шъ каиш, Майк?“; „Според тебе наистина ли е четириочка?“; „Еди, като как беше, а?“

Еди се мъчеше да намери най-адекватните думи.

— Таз рожба на кръвосмешението е най-хубавата оралногенитално-контактна пиячка, дето нявга съм я пил — успя приблизително да го докара накрая той.

— За четириочка не знам — рече почтително Разреденото, ама на мене ми събра очите.

Томи само зяпаше шишенцето с мечтателен поглед. Непознатият се върна и обезглави и петте бутилки.

— Пробвайте — подкани ни той и насмалко да настанат масови безредици.

Калахан напълни с въздух мощните си бели дробове, изрева и всякакво движение мигом секна.

— Аз ще пробвам пиенето — отсече той.

Сред все по-нарастващата тишина той се наведе над всяка бутилка и подуши. После постави езика си върху гърлото на едната, обърна я и отново я остави долу.

— Уха-а-а!

Повтори процедурата с втората.

— Уха-а-а!

После — с третата.

— Уха-а-а!

След това — с четвъртата. И накрая — с петата.

Широка усмивка разцъфна на лицето му.

— Тъй вярно, сър!

Настана пандемониум — врява от дърдорене и мъдри мисли, сякаш всеки миг се канеше да избухне бунт. Ревът набъбваше като надигащо се цунами, а после изведнъж бе надвикан от гороломния рев на Калахан.

— Ако тука ще има някакъв ред — изрева той, — докато това нещо не свърши, пиенето е за сметка на заведението!

Продължителни овации със ставане на крака.

Щом овациите стихнаха, едрият ирландец се обърна към непознатия и рече:

— Май още не съм ти научил заглавието.

— Боб Тревор.

(Поне така ми се стори на мен, че се представи.)

— Боб — каза Калахан, — аз съм Майк Калахан и според мен съм длъжен да ти почервеня носа. Коя наслада предпочиташ?

— О — рече благоразумно Тревор, — „Тигров дъх“ става.

Народът отново ахна — в шок.

— „Тигров дъх“! — извика Калахан. — Че това чудо си е жив отровен бръшлян за стомаха! Дори кактус може да убие!

— И въпреки това — настоя Тревор — точно „Тигров дъх“ си искам. Намира ли ви се?

Калахан се намръщи.

— Да, по дяволите, имам някой и друг галон там отзад — използвам го да отпушвам помийната яма. Но то това е по-зле и от... и от „Кинг Конг“.

— Сипвай! — рече непознатият.

Като клатеше глава, Калахан се измъкна иззад бара и домъкна полупразно буре. Единственият надпис върху него бяха четири хикса („хубав класически щрих“ — помислих си аз), череп и кръстосани кости. Хората му направиха път и той го постави на бара.

— Всичкото е за тебе — обяви кръчмарят.

Тревор отпуши канелката. На цял метър от нея една муха пресече въображаемата окръжност, в чийто център бе дупката. И падна долу като свален самолет, заби се в пода и вдигна облак стърготини. Невзрачният непознат наклони бурето и течността вътре забълбука — сякаш някакъв опасен звяр се опитваше да се измъкне навън. Той си наля глътка в една празна чаша; отхвъркналите капки проядоха димящи дупки в махагоновия бар. „Тигров дъх“ е уиски с индустриална мощ; има вкус и миризма на гнил керевиз. Забележително по-гаден е от „Кинг Конг“.

— Той подуши букета с явна наслада и навъси чело. Щом първият гълток мина през сливиците му, лицето му засия отвътре със свещена светлина — топло, меко сияние, като от газов фенер. Зениците му се разшириха максимално и забелязах как пулсът в гърлото му се ускори. Усмивката му бе самото блаженство.

— Става — отсече той.

Двамата с Калахан си стиснаха ръцете, а всички ние, останалите, като един замарширувахме към бара с протегнати чаши. Калахан се върна на поста си и взе да отмерва и да налива от тайнствения бъркоч на Тревор. И ни думица не се чу, ни мускулче мръдна, дорде две бутилки не се изпразниха и не се напълниха и последните чаши. Тогава гласът на Калахан прокълнтя:

— За Боб Тревор!

— *За Боб Тревор!*

И пихме.

Мигом очите ми прещракаха на пълен фокус за пръв път в живота ми, коефициентът ми на интелигентност скочи с двайсет точки, а бузите ми бръмнаха. Тънък потен гланц покри всеки сантиметър от тялото ми. Възприятията ми се изостриха, уменията ми се избистриха, пулсът ми се ускори и стабилизира; вселената край мен стана свежа и бляскава, а всички тези неща оставаха съвсем встрани в сравнение с ВКУСА, о Боже, вкусът...

Такава дума няма. „Богат“ е неадекватна до жалост. „Гръпчив“ е безнадеждно неясна. „Пълен“ е самоописателна, семантично безсмислена, а „гладък“ всъщност е подвеждаща. За небцето и за вкусовите брадавички това според мен беше същото, каквото е кадифената възглавница за бузата, но риташе като млада кобилка. Това нещо правеше устата благородна.

Пиячката чудо!

Гледах приятелите си и изведнъж ги познах в някаква нова, крехка, безкрайно състрадателна светлина, и знаех, че и те са ме познали такъв. Заговорихме и така дълбоко споделяхме взаимно чувствата си, че това бе почти телепатия, с всяко накъсано изречение прескачахме по милион парсека и сто години отгоре еволюция на разума, обяснявахме си радостно един на друг набедените мистерии на живота, страдахме с космическо страдание. Мъже и жени ридаета и се смееха, прегръщаха се и никога досега в камината не се бе изсипвал порой от толкова скрупулъзно облизани чаши. Намерих си още една причина да се възхитя на обичая при Калахан: да се използват отново същите чаши за някое по-долно питие би било светотатство.

Разговорите навлизаха във все нови и нови дълбини, а ние двамата с Разреденото пристъпихме към Тревор и се усмигнахме от ухо до ухо.

— Братко — рече Разреденото, — нека ти помогна.

— Ами че благодаря — върна ни той усмивката.

Двамата с Разреденото подбрахме бурето и му наляхме пълна чаша. Тревор лъхна „Тигровия дъх“ на един дъх и тъй като така и така държахме бурето във въздуха, ни се видя глупаво да не му напълним наново чашата, а после ни се видя уместно да подредим известно количество чаши в редичка и да му ги напълним, така че да не ни се налага да крепим бурето — в края на краищата напълнихме шест чаши за всеки случай — и много ясно, той ги гаврътна до една. Та от учтивост двамата с Разреденото накарахме Калахан да ни налее пак от неговия „Кинг Конг“, макар че това нещо беше такова пиене, че нямаше нужда да се наливаш с него. Затова ние отпивахме на глътчици, докато Тревор плюскаше здравата, и най-накрая се нафиркахме като кютуци. Спомням си как се приближих до оная умряла муха, проснала се върху стърготините, топнах пръст в чашата си и капнах върху ѝ капчица от чудото. Мухата мигом литна от пода, описа поредица гневни спирали, пръскайки стърготини наляво-надясно, и, кълна ви се, хвъркна към вратата, като ме избута от пътя си. По това време разговорът беше станал вече малко трудничък за следене. Помня как Разреденото настояваше, че внимателният анализ на последните парчета на Стефан Грапели ясно доказва, че безкрайността е прозирна; смътно ми просветва, че Калахан ни предлагаше да посочим поне един-единствен човек, когото някога сме срещали и за когото сме чували, дето да не е голямо магаре; струва ми се, че имам някакъв спомен как Еди Бързака много обосновано ни убеждава в съществуването на елфите. Но следващия пасаж от диалога ще ви препредам съвсем изчерпателно.

Тревор: Кой е тоя, дето ме настъпва по ръцете?

Аз: Сам ти.

Тревор: О! Значи всичко е наред. Бира за всички, аз черпя. Трябва да го отпразнуваме.

Калахан кимна и се захвана да налива бирите.

Тревор: Мило местенце. Добри хора. Хич не ми изглежда опако.

Аз: Да. *Странно*, да. Но опако не е.

Тревор: Странно ли?

Калахан почна да раздава бири и аз награбих една.

Аз: И още как. Малки зелени човечета. Пътешественици във времето. В Кръчмата на Калахан *всичко* може да се случи. Но не и да тръгне наопаки. Виждаш ли го тоя тука? (Посочих Разреденото.) Тая ми ти разредена бира тука, знаеш ли, че понякога в полунощ се обръща на шосе?

(Разбира се, майтапът беше, че Разреденото работи две нощи в седмицата като нощен пазач и точно в полунощ му се налага да обърне, за да свърне по шосето, дето води за Кей Ди Си Кемикълс. Но така и не му го обясних.)

Тревор: Ммм... Искам да го видя т'ва. Колко е часът?

И двамата с Разреденото, без изобщо да се замислим, посочихме с халбите си обратния часовник. Часовникът винаги ни бе изглеждал тъкмо на място в Кръчмата на Калахан. Не знам откъде го е намерил Майк и съм виждал само още един такъв — в Ню Йорк, в апартамента на една прекрасна дама на име Мичи Стаско. Не зная и тя откъде се е сдобила със своя. Особеното му е това, че върви на обратно. Искам да кажа, цифрите са обърнати — 1, 2, 3, 4^[3] и т.н., при това са изписани *обратно* на часовниковата стрелка от 21^[4] нататък и съответно и целият часовник върви на обратно. Доста сложна шегичка е, но, както вече казах, този часовник отива на кръчмата и ако достатъчно дълго сте се навъртали там, се научавате да обръщате стрелките наум и да го използвате като нормален часовник. Док Уебстър беше стигнал дотам, че беше инсталирал огледалце на капака на джобния си часовник, за да може само с един поглед да познава колко е часът. Очевидно до този момент Тревор не беше забелязал висящия над вратата обратен часовник, а аз винаги съм обичал да наблюдавам първоначалната реакция на хората в този случай. Но никога досега не бях виждал той да оказва някому такова зрелищно въздействие.

Тревор видя часовника. Очите му станаха колкото яйчени жълтъци, а кръвта се оттече до капка от лицето му. Той нададе кански вой, отстъпи две крачки назад, втурна се към бара, прескочи го и се гмурна с глава напред в огледалото.

Точно така, в огледалото.

Бе потънал в него до кръста и все още се намираше в полет, когато месестата длан на Калахан го стисна за летящия глезен и го

дръпна яко назад. Тревор изплува от огледалото в реалния свят като куче, издърпано от вир за каишката, увисна надолу от големия колкото боксьорска ръкавица юмрук и заруга немощно. Лицето на едрия кръчмар бе абсолютно безизразно, а това при него е най-заплашителният израз.

— Дължиш ми десетарка за бирите — рече тихо той.

Няма значение колко си пиан, ако столът те ухапе по крака, веднага изтрезняваш. Мозъкът ти е абсолютно способен да отблъсне собствения ти кръвен поток, щом се налага. Това си е система за спешно реагиране извън волевия контрол и на нея изобщо не й пука, че ще те боли глава. Изтрезнях на секундата.

Но май висенето с главата надолу никак не помагаше на Тревор. Първото му действие беше съвсем ясна проява на объркана мисъл. Той бръкна с дясна ръка в десния си джоб, измъкна една банкнота и я подаде на Калахан, който я погледна и се намръщи.

— Господине — рече той и излезе иззад бара, като продължаваше да стиска Тревор за глезена на една ръка разстояние, — само допреди минута ми беше симпатичен. Но човек, който се е пробвал на два пъти един след друг да ме прецака, ще опита и трети път, а аз не ща да се кося за такива работи. — И без да променя нито тона, нито ритъма на речта си, заедно с последното изречение той завъртя Тревор за глезена в широк кръг, успореден на пода. Еди Бързака предугади намерението на шефа със свръхзвукова скорост (на нея и дължеше прякора си), скочи и отвори входната врата.

Центробежната сила пречеше на Тревор да поеме достатъчно въздух в дробовете си, за да изкрещи, но забелязах нещо да трепти в лявата му ръка и го прочетох — както четете етикета на въртяща се плоча.

— Я задръж, Майк — провикнах се аз. — Тоя извади десетарката, дето ти я дължи.

— Ако е като тая последната, да видиш как ще хвъркне! — закани се Калахан, но укроти замаха си, сграбчи Тревор за яката с другия си юмрук и пусна злочестия странник на пода с краката надолу. Тревор се завъртя три пъти и рухна върху един стол.

— Нищо не разбирам — рече той замаяно. — От коя страна съм?

— Явно откъм кривата — обадих се аз, — щом наистина се пробва да преметнеш Калахан.

— Но огледалото... този часовник... Бях наполовина преминал през огледалото, то *трябва* да е мост... — Той млъкна и се огледа объркано.

Погледнах Калахан.

— Огледалото трябвало да било мост. Заради часовника. Той кимна.

— Механичен орангутан.

И тогава видях първата банкнота, която Тревор бе предложил на Калахан, да лежи забравена на пода. На нея пишеше, че е банкнота от 01\$^[5].

Всичко започваше по някакъв чудат начин да се намества. Обърнах се към Тревор и го посочих с пръст.

— Значи, само ми се е *сторило*, че си казал „Тревор“ — рекох замислено. — Но всъщност е „Требор“, нали? Роберт Требор?

Требор кимна.

— Съществува огледално измерение — продължих аз — идентично на нашето, но обърнато наопаки. А ти си измислил мост между двете измерения...

Той обмисли това от всички страни и най-накрая объркано се предаде.

— Да — призна той. — Такъв мост може да бъде *установен* само в моя континуум, защото молекулите на активиращото вещество, тиотималина, при обръщане придобиват различни свойства. Но ако първата банкнота, която ти дадох, ти изглежда обратна, значи трябва да се намирам в *другото* измерение, където мостът не може да се активира. Но аз наистина влязох наполовина в онова огледало, а не го счупих, пък и онзи часовник... Просто нищичко не разбирам...

— Часовникът ли? — обади се Разреденото. — Ами че той е просто... уууффф...

— ... просто една от многото тайни, над които трябва да се замислим — довърших аз гладко, усмихнах се на Разреденото и вдигнах крак от стъпалото му. — Значи може би ще е най-добре просто да ни обясниш всичко.

Требор ни изгледа подозрително.

— Ще се раздрънкате — рече той обвинително.

Калахан се изпъна в цял ръст (това си е бая височина).

— Доколкото разбирам — избоботи той, — ти не си се опитвал да ме прецакаш, тъй че ти дължа извинение. Обаче при условие, че няма да ми обиждаш приятелите.

Това е традиционен момент в Кръчмата на Калахан, познат на всички ни дотук. Новодошлият Ни Оглежда и Решава Дали Да Ни Се Довери, Или Не. На някои им трябва време; други скорострелно решават да се разкрият. Никой *никога* не им оказва натиск по какъвто и да било начин. Повечето изплюват камъчето. Требор в този миг бе достоен за възхищение. Умът му сигурно работеше със скорост милион километра в час, също като моя, но той успя да го овладее достатъчно, че да насочи цялото си внимание към това да ни прецени един по един. Най-накрая той направи онова, което правят почти всички — кимна.

— Предполагам, че все *на някого* трябва да разкажа. И дори и да сте искали да ме преметнете, сред вас няма трезви свидетели, като гледам. Добре.

Всички се настанихме да слушаме, а Калахан раздаде нови бири на нуждаещите се.

— Да, аз съм изобретател — подзе той, — наистина изобретих мост между измеренията какъвто моят двойник в *този* пространствено-временен континуум не би могъл да изобрети, тъй като, както вече казах, тук тиотимолинът *не* върши работа.

— Значи този свят тук *не е* идеално огледало на твоя — прекъсна го Разреденото.

— Не — съгласи се Требор. — Не е идеално огледало. Има съвсем леки и незначителни разлики. Например в моя континуум всичките рок групи са съвсем други и Шекспир е написал произведенията на Бейкън. Такива разни несъответствия, които, общо взето, нямат кой знае какво значение за света изобщо. Но по самата си същност двата свята са подобни като еднояйчни близнаци. И тъкмо поради огромните съответствия двата континуума се намират толкова близо един до друг, че е възможно да се прокара мост.

— Значи ти си нещо като пътешественик в миналото — изтъкнах аз, — поне в определен смисъл. Ако промениш този свят в някакво

важно отношение, никога няма да можеш да се завърнеш в своя собствен.

— Тъкмо от това се страхувам — призна си Требор. — И тъкмо затова това ваше огледало мост ме тревожи толкова много. Защото не съм го правил аз, което значи, че го е направил някой друг, което на свой ред значи, че шансовете да възникне нещастен случай и двата континуума да се отдалечат съвсем реално са се удвоили. *Поне*. Трябва веднага да се върна у дома... но *не мога*.

Защото неговият мост не можел да се активира от тази страна? Без съмнение той бе планирал подобна евентуалност. Аз винаги си купувам билет за отиване и връщане.

Освен ако не ме припира нещо...

— Ами твоят двойник? — прекъснах мислите му аз. — Искам да кажа, Роберт Требор от *този* свят?

— О... ами... аз се смених с него — рече разсеяно Требор.

— И къде е той сега?

— В затвора, да ви ка... такава... не знам.

— Нещо не схващам — изръмжа Калахан, — ама туй никак не ми харесва.

Все още бях достатъчно под влиянието на пиячката чудо и бях способен на истински шерлокиански полети на дедукцията.

— Аз като че схванах, Майк. Значи тоя Требор изобретява мост към нашия свят, нали така? И какво прави той? Събира образци от нашите „обратни“ артефакти като доказателство къде е ходил. После се прибира, хваща го шубето и решава да си държи езика зад зъбите. Умно: ако твърде много хора разберат за моста, той става абсолютно безполезен.

Но допуска фатална грешка. В кръчма като тази, в която се оказа днес, той взема, че си плаща с *нашите*, *тукашните* пари. Ченгетата го надушват и той се оказва в остра нужда да смени квартала по най-бързия начин. Та, значи, той пак се връща по моста в *нашия* свят, прилъгва някак огледалния си близък да си сменят местата и изгаря моста зад себе си. Вероятно има скрит някъде и втори мост, нагласен така, че да се активира самичък, когато уйдурмата утихне — просто трябва да изчака. Близъкът му опира пешкира, а той си се измъква сухичък от водата. Чиста работа!

В ръката на Требор се появи пистолет. Разсеяно мернах, че предпазителят е откъм погрешната страна и е вдигнат.

— Много проникателно — тихо отбеляза той.

— Чуй ме, Требор — извиках. — Не бъди идиот! Точно сега ченгетата те търсят само в едно-единствено измерение — в *това* тук най-големият ти проблем е една кръчма народ, който те смята за боклук. Не се издънвай. — Говорех много припряно, но мислите ми препусаха даже още по-припряно.

— Прав си — призна той. — Стига никой да не се окаже такъв глупак, че да ми се изпречи на пътя, взимам си „Тигровия дъх“ и се измитам отук. — Той подбра бурето под дясната си мишница и запристъпя към вратата.

Дедукциите в този миг ме пердашеха като картечни откоси. Погледнах огледалото и онова, което видях, потвърди всичките ми предположения. Сега огледалото отразяваше Требор и отражението му бе вперило право в мен умолителен поглед.

— Задръж, приятел — гракнах аз. — Най-малкото, което можеш да направиш, е да ни разкажеш защо си минал през всичко това.

Той спря на около метър от позицията. Исках го право на тебеширената черта, откъдето хората се обръщат към камината.

— Не очаквам точно сега да ми повярвате, но аз най-искрено желая да направя и двата свята по-добри — рече той.

— Как? Чрез обмен на пиячка ли?

— И това е начин, макар и от дребен мащаб — съгласи се той. — Молекулата на алкохола е симетрична, така че все си се напиваш. Вкусът и силата обаче се дължат на конгенерите, на асиметричните естери — те превръщат медовината на единия свят в отрова за другия. — Той млькна и се изкикоти. (За мой яд — изкикотих се и аз.) — Но възможностите са безкрайни. Тъкмо с това се занимавах от седмица насам: обикалях вашия свят и си мислех за всички прекрасни възможности. След като използването на моя помощен мост стане безопасно, аз бих могъл... е, досетете се сами. Например, какво ще стане, ако сменя нашия смог с вашия, целия закуп, молекула по молекула? Обърнатият озон вече няма да ви дразни...

— Прекрасно — прекъснах го жлъчно. — Пак ще ни закрива слънцето и ще ни задръства дробовете, само дето нямало вече да ни дразни толкова, че да ни напомня, че не трябва да замърсяваме

въздуха. Да премахнем неприятното усещане и да оставим заплахата непокътната — ама само каква *страхотна* идея, Требор.

Отчаяно се опитвах да уловя погледа на Калахан, без Требор да забележи, и най-накрая успях. Незабележимо посочих огледалото и Калахан се обърна нататък. Огледалното изображение на Требор му заръкомаха и аз започнах да се моля Майк да се усети навреме. Също като с колата на Дорис и моята пощенска кутия: единственото, което сега можеше да помогне на Требор, бе неочакван сблъсък.

Требор не забеляза нищо.

— Е — рече той съвсем оклюмал, — тогава да предположим, че внасям храна от моето измерение и изнасям вашата? Искам да кажа, такава, от която се дебелее. Тортички, еклерчета, мелбички. Огледалният яagodов кейк ще има същия вкус като истинския — знам, опитвал съм го, — но вашата храносмилателна система ще го пренебрегва напълно. Всички затлъстели ще отслабнат!

Този път му отговори Калахан — той излезе иззад бара, самата невинност, просто зает с интелектуалното упражнение да си приказва с този приятен човек с пистолета. Требор се попремести, като го държеше под прицел, и се намести тъкмо там, където исках аз. Надявах се, че Майк бе разбрал какво трябва да направи.

— Тцъ, боя се, че и това не става, приятелче — избумтя той. — Като не броим болните от жлези, единственият истински цяр за тлъстините е да не бъдеш прасе. Твоят метод ще насърчава затлъстелите хора все така да си свинясват — така че те ще си останат тлъсти, без значение колко ще тежат. Дебелациите си личат отдалече. За трети път ми предлагаш да лекуваш симптомите, а не болестта.

— За *трети* път? — озадачи се Требор.

— Ами да. Първия път било, когато си решил, че можеш да се измъкнеш от кашата, като хвърлиш на вълците огледалния си близък. Като бях малък, имаше една приказка, че направиш ли нещо такова, по лапите ти пониква козина. Говоря ти за самоунижението. Също като другите два „цяра“, дето ги предложи, и то с нищо не е помогнало. *Гледай!* — и посочи огледалото през рамото на Требор и Требор се усмихна.

— Тоя номер е *стар* като света — рече той с упрек.

И тогава Еди Бързака забеляза огледалото и изскимтя, а Требор сигурно бе разбрал, че пианистът завързак не го бива за актьор, защото

се обърна с насочен пистолет и... замръзна на място. Видя се в огледалото — с все бъчонката, но в „дясната“ му ръка нямаше пистолет и тя бе вдигната в един такъв ритуален жест, дето нищо не губи при огледално обръщане. Ченето на Требор увисна, той вдигна пистолета...

И Калахан му тегли един шут право в дирника.

Никой друг сред нас не би успял, но телосложението на Калахан повтаря това на Вашингтонската планина; пък и съм го виждал да мъкне и под двете подмишници по едно пълно буре. Огромната му обувка четирийсет и последен номер се връза зад скута на Требор със скоростта и мощта на изстреляно гюле, вдигна изобретателя във въздуха, метна го през бара и го запрати право в огледалото. Щом се удари в него, той като че отхвърча обратно и тупна на пода, вдигайки облак стърготини. Но когато се приземи, в ръката му нямаше нищо.

— Благодаря — рече той задъхано на Калахан. — Имах нужда. А в огледалото един мъж, облечен в сив костюм, пристъпи към онзи Требор, взе му пистолета и му щракна белезниците. После мъжът в сиво се обърна към огледалото, прицели се в него и натисна спусъка. Гърмеж не последва, но огледалото избухна в милион отломки, които се посипаха по пода на кръчмата с очаквания гръм и трясък.

Петнайсет минути по-късно Боб Требор — *тукашният* — седеше до камината, навирил крака, пийваше си пиячка чудо и раздуваше за подвизите си в Огледалния свят.

— Ако местната полиция ме беше задържала, историята щеше да е къде-къде по-тъжна. Обаче В **РБФ**^[6] работят някои достатъчно умни хора, че да свържат моята история с факта, че отпечатъците на пръстите ми бяха огледално обърнати, плюс факта, че имах белег на погрешната буза, плюс онова, което показва рентгенът, за да стигнат до простата истина — и притежаващи достатъчно здрав разум, че да вярват на собствените си очи. Съвсем скоро всички, с които разговарях, вече се казваха Смит и стъкмиха план как да пипнат другия Требор и да ме пратят обратно у дома. Възложиха на един от най-мощните им компютри да предсказва ходовете на Требор, като

използваха както данните, които аз им осигурих, така и онези от техните досиета. После ми дадоха достъп до *неговата* лаборатория и неговите бележки и тъй като моето образование и умения са горе-долу същите като неговите, успях да построя нов мост. Отне ми седмица. По това време компютърният анализ показва, че съществува осемдесет и девет процента вероятност той да дойде тази вечер тук, затова инсталирахме моста. Надявам се, че не сте имали нищо против?

— Съвсем не — увери го Калахан. — Покрай него доста скучната вечер живна.

— Нещо не схващам — оплака се Еди. — Що ченгетата просто не са минали през моста да го сгасят?

— Не са могли, Еди — обясни му търпеливо Требор. — Като оставим настрана юрисдикцията, колкото повече промени биха предизвикали те в *този* континуум, толкова по-голям би бил шансът двата свята да се отделят завинаги един от друг. Много се бяха изнервили от това, че изобщо се налага да правят нещо.

— Значи, разбрали сте се с хората в Кръчмата на Калахан — *другата* кръчма — и те са се съгласили да нагласят размяната по възможно най-съвършения начин — рекох аз учудено. Хубаво си беше, тъй де, да знаеш, че всеки един свят си има Кръчма на Калахан, но се чудех дали другият „аз“ все още има жена и деца. Вероятно не, инак нямаше да е там, но... продължавам да се чудя.

— Да — съгласи се Требор. — И за мой късмет вие схванахте толкова бързо, колкото вашите тамошни двойници ме уверяваха. Прекрасно следвахте насоките ми.

— И пиячката чудо помогна — отбеляза Калахан и намете и последните остатъци от огледалото в камината. — Да не повярваш какво може да направи с пиенето едно обръщане на молекулите. — Той се вгледа умислено в чашата си.

— Ей това нещо не го схващам — признах си аз. — Неговата храносмилателна система сигурно не е понасяла по-голямата част от нашата храна, а и тяхната в по-голямата си част сигурно не ти е вършела никаква работа. И как така нито един от вас не е страдал от недохранване?

— И при двамата тъкмо беше започнало — рече сухо Требор. — Тъкмо това го доведе при Док Уебстър, който на свой ред го доведе тук. Сигурно в плановете му е влизало и да използва алтернативния си

мост, за да *си* носи храна от там, а сигурно си е носил и запаси, с които да се изхранва дотогава. Ако ги намеря вкъщи, ще ги донеса. — Впрочем, ето как Док Уебстър смъкна петдесет кила. Поне за известно време, прасето му с прасе. Ама вие си трайте, става ли? — Предполагам, че просто е очаквал аз да умра от глад, ако изобщо се е сетил за това. Сигурно въображението му не е било кой знае какво, защото иначе щеше да се сети, че разполагам с достатъчно доказателства, за да пробутам истината на РБФ.

— И това също ме чопли — признах си. — Ченгетата от Федералното по една или друга причина не са ми най-големите любимци и не смятам, че огледалните ченгета са по-добри. Трябва да призная, че фактът, че аналози на нашите хора от ФБР притежават таен мост към нашия свят никак не ми вдъхва особена увереност.

— Вярно — рече Калахан. — Но ние какво да правим? Да кажем на *нашето* ФБР? Без да разполагаме с трезви свидетели и с начин да създадем работещ мост в *този* свят? Ако го *можехме*, дали това щеше да помогне, или да влоши работата?

— Зарежете я тая — посъветва ни Требор. — Каквито и да са намеренията им, не могат да направят кой знае какво, за добро *или* за лошо. Ако предприемат нещо в полза на своя континуум за сметка на нашия, двата ще станат толкова различни, че мостът ще стане безполезен.

Калахан избухна в мощен смях.

— Ха на бас, че точно в момента са насядали около масата, тихи като мишчици, и се чудят какво, по дяволите, да я *правят* тая пущина! — ревна той и плесна по бара.

Картинката на дванайсет първи правителствени умници, втрещени тъжно и мълчаливо в приспособление, по-невероятно и от атомната бомба, което дявол го знае за какво може да послужи, бе толкова прекрасна, че всичките се развихихме, а Еди подхвана „Полза никаква“ на Стиви Уондър.

— Поне спечелиха от цялата тая работа бъчонка пиячка чудо — вресна Разреденото, а ние се развихихме още по-гръмогласно. А после Еди Бързака се провикна:

— И *ний*, бе!

И се вдигна такава радостна врява, че полиците се разтресоха. Но аз забелязах, че Требор не се усмихваше.

— Какво има, Боб?

Той въздъхна тежко, отпи една глътка и рече:

— Не е честно.

— Как така? — попита Калахан. — Ти си си у дома, свободен, а гадният ти близък е в азиднап, за какво се косиш?

— Тъкмо де — рече раздражено Требор, — моят двойник е гад, съгласен съм. Общувал съм с него само половин час, докато ме навие да му стъпя през проклетия мост, но като гледам назад, си мисля, че по-класически социопат никога не съм срещал. На мен, от друга страна, ми харесва да се имам за... ами за свестен човек... и според мен... по време на цялата тази афера се държах достойно. Дори изядох ритник, който не съм убеден, че съм заслужил. И тъкмо затова не е честно. — Пресуши чашата си, метна я в камината и пак въздъхна. — А защо ли — изхленчи той — никога вече няма да мога да се погледна в огледалото за бръснене, без да ми стане криво?

---

[0] В книжното издание буквите на думата „ецладелгО“ са огледално обърнати. — Бел. коректор — sir_Ivanhoe. ↑

[1] Каскадър, прославил се със скокове с мотоциклет над подредени един до друг автомобили. — Б.пр. ↑

[2] Харпо и Граучо — двама от кинокомедиантите братя Маркс. — Б.пр. ↑

[3] В книжното издание цифрите са огледално обърнати. — Бел. коректор — sir_Ivanhoe. ↑

[4] В книжното издание цифрите са огледално обърнат вариант на 12. — Бел. коректор — sir_Ivanhoe. ↑

[5] Показва огледално обърнато \$10. — Бел. коректор — sir_Ivanhoe. ↑

[6] В книжното издание буквите са огледално обърнат вариант на ФБР. — Бел. коректор — sir_Ivanhoe. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.